

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та управління підприємництвом
Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

Допустити до захисту
Завідувач кафедри _____
д.е.н., проф. Кузнецова І.О.
“ ___ ” _____ 20__ року

ДИПЛОМНА РОБОТА
ступінь «Магістр»

з теми «Формування інноваційного потенціалу ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» »

Виконав: студент 6 курсу, групи 1
спеціальності 8.03060102 «Менеджмент
інноваційної діяльності»
Дьяков А.І. _____
Керівник к.е.н., проф.,
Кравченко В.О. _____

Одеса 2017 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1. Сутність інноваційного потенціалу підприємства	5
1.2. Підходи щодо оцінки інноваційного потенціалу підприємства	13
1.3. Інноваційна діяльність як основа конкурентоспроможності підприємства	22
Висновки до першого розділу	29
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	31
2.1. Аналіз життєвого циклу кабельної галузі України.....	31
2.2. Загальна характеристика та аналіз фінансового стану ПАТ «Одескабель»	39
2.3. Оцінка інноваційного потенціалу ПАТ "Одескабель".....	51
Висновки до другого розділу.....	59
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПАТ "ОДЕСКАБЕЛЬ".....	60
3.1. Обґрунтування заходів щодо підвищення інноваційного потенціалу ПАТ "Одескабель"	60
3.2. Розрахунок інноваційного проекту розробки автоматизованих систем управління кліматом (у домі).....	65
3.3. Оцінка інноваційного потенціалу ПАТ "Одескабель" після заходів.....	86
Висновки до третього розділу.....	92
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	97

ВСТУП

Актуальність теми. Зміни, що відбуваються сьогодні в світі та економіці України, все більше вимагають від керівників підприємств стратегічного бачення, що передбачає вибір альтернатив і перспектив розвитку бізнесу, прийняття сміливих інноваційних рішень.

Метою роботи є теоретичне дослідження основ формування та посилення інноваційного потенціалу підприємства та практичне застосування отриманих теоретичних знань для формування інноваційного потенціалу ПАТ «Одескабель».

Завдання:

- визначити сутність інноваційного потенціалу підприємства
- проаналізувати підходи щодо оцінки інноваційного потенціалу підприємства
- охарактеризувати інноваційну діяльність як основу конкурентоспроможності підприємства
- проаналізувати життєвий цикл кабельної галузі України;
- проаналізувати фінансовий стан ПАТ "Одескабель"
- оцінити інноваційний потенціал ПАТ "Одескабель" до та після впровадження заходів;
- обґрунтувати заходи щодо підвищення інноваційного потенціалу ПАТ "Одескабель";
- оцінити інвестиційну привабливість проекту розробки автоматизованих систем управління кліматом (у домі).

Об'єктом дослідження є ПАТ «Одескабель».

Предметом дослідження є процес формування інноваційного потенціалу.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в такому: розроблено логічну схему управління інноваційними процесами підприємства з урахуванням стадії життєвого циклу галузі.

У процесі дослідження було використано: методи синтезу та аналізу, абстрагування (уточнення сутності й змісту поняття «інноваційний потенціал»),

методи аналізу фінансової звітності; порівняння (для встановлення стадії життєвого циклу кабельної галузі), методи сітьового планування.

Публікації. Основні результати дослідження апробовані автором та отримали позитивну оцінку на студентській конференції (вересень 2016 р.) (див. Додаток А)[1]

ВИСНОВКИ

В першому розділі на підставі критичного огляду наукової літератури було виявлено роль інноваційного потенціалу як вирішального фактора підвищення ефективності виробництва постійно зростає і в сучасних умовах для підприємств залишається одним із пріоритетних напрямків забезпечення їх стабільного економічного розвитку. Важливість впливу інновацій на стійкість конкурентних переваг та ефективну діяльність підприємства підкреслюються більшістю вчених-економістів, що займаються проблемами науково-технічного прогресу.

Постійне та комплексне забезпечення інноваційного розвитку підприємства забезпечує безконфліктний перехід підприємства в нову якість його життєдіяльності. Це означає, що система управління підприємством повинна бути відкритою до інновацій, забезпечувати постійне самонавчання та саме розвиток на всіх рівнях своїх взаємозв'язків із навколишнім середовищем, а також на всіх етапах свого життєвого циклу, що в свою чергу забезпечить підприємству конкурентну перевагу у порівнянні з іншими підприємствами.

Із вище наведеного матеріалу можна зробити висновок, що при визначенні найбільш привабливої стратегії інноваційного розвитку організації дотримуються певних критеріїв, серед яких найважливішими є:

- відповідність можливостям і загрозам зовнішнього середовища;
- відповідність цілям організації і сумісність з її місією;
- досягнення конкурентних переваг за рахунок використання сильних сторін фірми і слабкості конкурентів, нейтралізації або компенсації слабких сторін підприємства і сильних сторін (переваг) конкурентів;
- наявність необхідних ресурсів, наукового, технічного, виробничого, кадрового потенціалів;
- досягнення балансу між усіма структурними підрозділами фірми.

В другому розділі дипломної роботи нами було проведено аналіз стадії життєвого циклу кабельної галузі за наступними характеристиками: поведінка покупців, зміни в товарах, характер конкурентних відносин, стан виробництва та

маркетингова діяльність. За його результатами нами встановлено, що вона знаходиться на стадії зрілості життєвого циклу, що свідчить про обмежене впровадження інноваційних проектів, їх переважно, поліпшуючий характер, відсутність базових інновацій.

За результатами аналізу фінансового стану слід зазначити, що за період з 2013 по 2015 р. фінансове положення підприємства не однократно змінювалося та за багатьма показниками не відповідало нормативним даним. Так, коефіцієнт абсолютної ліквідності, як і коефіцієнти платоспроможності (коефіцієнт власного капіталу, фінансової стійкості та маневреності власного капіталу) не відповідали нормативу у жодному з трьох років. Одночасно слід відзначити зростання прибутковості діяльності підприємства, про що свідчать показники рентабельності, які у 2015 р. значно покращилися.

Нами було проведено оцінювання інноваційного потенціалу за складовими: матеріально-технічна складова; кадрова складова; інфраструктурна складова; науково-дослідна складова; маркетингова (ринкова) складова; організаційно-управлінська складова; фінансово-економічна складова; інформаційно-інтерфейсна. За результатами розрахунку інтегрального показника, що дорівнює 0,579, інноваційний потенціал підприємства відповідає на середньому рівні. За результатами аналізу окремих його складових встановлено, що загальну оцінку занижують такі складові, як матеріально-технічна та маркетингова. Тобто саме вони повинні бути покладені в основу розробки комплексу заходів спрямованих на підвищення рівня інноваційного потенціалу підприємства.

В третьому розділі роботи нами запропоновано логічну схему управління інноваційними процесами підприємства з урахуванням стадії життєвого циклу галузі, що дозволяє посилити інноваційний потенціал підприємства, користуючись результатами аналізу стадії життєвого циклу галузі та оцінки інноваційного потенціалу підприємства. Відповідно до стадії життєвого циклу галузі та на підставі результатів оцінки інноваційного потенціалу підприємства слід встановлювати мету управління інноваційними процесами, що є підґрунтям для визначення конкретних заходів щодо підвищення інноваційного потенціалу.

Для запланованих заходів доцільно провести перевірку ефективності. У тому випадку, якщо вони є ефективними, задовольняють меті управління інноваційними процесами та підвищують інноваційний потенціал підприємства, їх затверджують. У протилежному – переглядають перелік інноваційних заходів.

Характер інновацій на різних стадіях життєвого циклу галузі відрізняється. Відповідно до цього ПАТ "Одескабель" доцільно вводити інновації поліпшуючого характеру, що стосуються покращення якісних характеристик виробу, його комплектації або технологічного вдосконалення. За результатами побудованої нами деревоподібної діаграми мети управління інноваційними процесами такою інновацією може бути виробництво автоматизованих систем управління кліматом (для дому), до складу яких входить нагрівальний кабель. Виробництво таких систем дозволить запропонувати споживачу оновлений продукт шляхом зміни комплектації виробу, придбати нове обладнання для виробництва термостатів, а також впровадити у виробництво новий термостат, що дозволяє керувати кількома пристроями (нагрівальні панелі, котли, теплий пол.) та в такий спосіб зменшити загальні витрати на опалення оселі. Автоматизовані системи управління кліматом можуть бути одним з модулів системи "Розумний дім", що останні роки набуває популярності в Україні.

Для реалізації інновації потрібно нове обладнання – сушильна шафа та верстат з ЧПУ. За результатами оцінки інвестиційної привабливості проекту оновлення обладнання для виробництва автоматизованих систем управління кліматом (чистий приведений дохід у розмірі 3919,52 тис. грн., індекс доходності 2,26, термін окупності інвестиції у 10,6 міс.) проект доцільно впроваджувати.

Реалізація проекту призведе до зростання інтегрального показника інноваційного потенціалу до 0,634 за рахунок покращення матеріально-технічної, маркетингової, фінансово-економічної його складових.

Слід вказати, що зростання інноваційного потенціалу в ситуації, коли галузь знаходиться на стадії зрілості, а інновації мають лише поліпшуючий характер не може відбуватися значними темпами, тому збільшення інтегрального показнику інноваційного потенціалу з 0,579 до 0,634 є достатньо позитивним результатом.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальні проблеми менеджменту; матеріали студентської конференції, вересень 2016 р.-Одеса:ОНЕУ, 2016.-140 с.
2. Капітан І.Б. Формування структури інноваційного потенціалу підприємств й управління його розвитком // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №12. – С. 130-137.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» №40ТУ від 4 липня 2002р. // Урядовий кур'єр. - 2002. - 7 серпня.
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» зі змінами, внесеними згідно з Законами України в 1991-2005 р. // Голос України. - 1991. - 21 листопада.
5. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. – К. : Вид-во «КНЕУ», 2003. – 326 с.
6. Закон України « Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». Офіційний веб-сайт Верховної Ради України - <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Ілляшенко. С.М. Маркетинг. Менеджмент. Інновації: монографія /– Суми: ТОВ «ТД «Папірус», 2010. – 624с.
8. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2003. – 278 с.
9. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. — Київ:Центр навчальної літератури, 2005. — 352 с.
10. Балабанов И.Т. Инновационный менеджмент.—СПб: Питер,2000.— 208 с.
11. Гриньов А.В.“Оцінка інноваційного потенціалу підприємства”, Проблеми науки. №12/2003р., с.12-17.
12. Рынок: Бизнес. Коммерция. Экономика: толковый терминологический словарь / информ. / Внедр. Центр "Маркетинг": Под ред. А.П. Дашкова. 4-е изд.— М.: Маркетинг, 2006.— 102 с.

13. Гончарова С.Ю., Отенко І.П. Стратегічне управління: Навч. посібник. – Х.:ХНЕУ, 2004. – 280 с.
14. Данько М. Інноваційний потенціал у промисловості України // Економіст.— 2007.—№10.— С. 23 – 34.
15. Пашута М.Т., Шкільнюк О.М. «Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання.» Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005 – 118 с.
16. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2003. – 504с.
17. Трифилова А.А. Управление инновационным развитием предприятия. М.: Финансы и статистика, 2003.-402 с.
18. Гриньов А.В. Організація та управління науково-дослідними і дослідно-конструкторськими розробками на підприємстві. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004. – 188 с.
19. Капарулін І.С. Ознаки інноваційного підприємства // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. Випуск 204. В 5т. Том III. - Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. - С.573-578
20. Рынок: Бизнес. Коммерция. Экономика: толковый терминологический словарь / информ. / Внедр. Центр "Маркетинг": Под ред. А.П. Дашкова. 4-е изд.— М.: Маркетинг, 2006.— 102 с.
21. Данько М. Інноваційний потенціал у промисловості України // Економіст.— 2007.—№10.— С. 23 – 34.
22. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексик О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2003. – 316с.
23. Пашута М.Т., Шкільнюк О.М. «Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання.» Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005 – 118 с.
24. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексик О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2003. – 316с.

25. Мартюшева Л.С., Калишева В.О. “Інноваційний потенціал підприємства як об’єкт економічного дослідження”, Фінанси підприємств. №10/2002р. с.61-66.
26. Денисенко М.П., Михайлова Л. І., Грищенко І.М., Гречан А. П. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: Монографія - Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. — 1050 с.
27. Ілляшенко. С.М. Управління інноваційним розвитком: Суми: Університетська книга, 2003.-432 с.
28. Трифилова А.А. Аналіз інноваційного потенціала підприємства // Інновації. - 2003. - № 6 (63). – С. 67 -72.
29. Ястремської О.М. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010 – 292 с.
30. Ратушний Ю.М. Стратегічне управління: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001. – 232 с.
31. Галушка З.І., Комаринський І.Ф. Стратегічний менеджмент: Навч.-методичний посібник. – Чернівці, 2006. – 325с.
32. Тичинський А. В. Управління інноваційною діяльністю компаній: сучасні підходи, алгоритми, досвід. — Таганрог: ТРТУ, 2006.-284с.
33. Загорулькин А.Н. Особенности создания прогнозной модели в инновационной стратегии устойчивого развития предприятия // Культура народов Причерноморья. – 2005. – № 73. – С. 15-23.
34. Голляк Ю.Б. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності стратегічних галузей Української економіки// Актуальні проблеми економіки. – 2006. –№ 6 (60).– С. 78-82.
35. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексик О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2003. – 316с.
36. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. – К. : Вид-во «КНЕУ», 2003. – 326 с.

37. Гончарова С.Ю., Отенко І.П. Стратегічне управління: Навч. посібник. – Х.:ХНЕУ, 2004. – 280 с.
- 38.Цигилюк І.І., Кропельницька С.О., Мозіль О.І., Ткачук І.Г. Економіка й організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. – Київ: «Центрнавчальної літератури», 2004. – 128 с.
39. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності:Навч. посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 400 с.
40. Гольдштейн Г.Я. Стратегический инновационный менеджмент: Учебное пособие. – Таганрог: Издво ТРТУ, 2004.
41. Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. - К.: Знання: КОО, 1999. - 640 с.
42. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник. – 2-ге вид., перероб. Ідоп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.
43. Шкардун В. Интегральная оценка конкурентоспособности предприятия. Маркетинг, №1(80), 2005 р.
44. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції [Текст] / М.Е. Портер; пер. з англ. А. Олійника, Р. Скільського. – К.: Основи, 1997. – 390 с.
45. Звіт про роботу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації за 2015 р. – Київ:2015. – с. 78.
46. Гусев С. Ребрендинг и новые тарифы: что творится с мобильными операторами в Украине // Электронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.segodnya.ua/economics/business>
47. Нападівська І. В. Проблемні аспекти інформаційного забезпечення оцінювання підприємств кабельної промисловості України.
48. Семенова В.Г. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості // Технологический аудит и резервы производства — № 2/6(22), 2015. – С. 54-57.

49. Єрґієва Л. Оцінка стану конкурентоспроможності підприємств кабельної промисловості України // Економічний аналіз. – 2012. - В. 10. - Ч. 1.- С. 150-152.
50. Заєць М.А., Мамонтенко Н.С. Формування стратегії підвищення міжнародної конкурентноспроможності ПАТ “Одескабель” на інноваційній основі // Lviv Polytechnic National University Institutional Repository <http://ena.lp.edu.ua>. – 2013. – С. 264-267.
51. Семенова В.Г. Сучасні підходи в управлінні інтелектуальною власністю підприємств кабельної промисловості // Економіка: реалії часу. - №4(20). – 2015. – С. 101-105.
52. Як підвищити купівельну спроможність споживачів в якісній кабельній продукції // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://tsn.ua/vikno/>
53. Пушкар А.П. Українська кабельна галузь збільшує обсяги виробництва // Електронний ресурс. – Режим доступу: http://sks.in.ua/shownews_20_.htm
54. Розумний будинок" - житло нового покоління // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://stroydom.ukrtools.com>
55. Розумний будинок вийшов за межі квартири // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.biznews.com.ua>
56. Система "Розумний дім" зменшує витрати на компослуги до 30%// Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ecotown.com.ua/>
57. Дужак І.О. "Розумний дім" // Автоматизація технологічних і бізнес-процесів - № 13-14. – 2013. – С. 31-33.